

Verksamhetsplan med budget 2017.

Miljönämnden

Beslutad av Miljönämnden, den 13 december 2016, § 52

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2 Driftsnämndens planering.....	4
2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden.....	4
2.2 Verksamhetsåret 2017	4
2.3 Framåtblick för mandatperioden.....	6
3 Reglemente och styrregler	8
3.1 Uppdrag enligt reglemente.....	8
3.2 Driftsnämndens egna styrregler.....	8
4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling	9
4.1 Hållbar tillväxt.....	9
4.2 Människors egenmakt.....	13
4.3 Barns och ungas behov	14
4.4 Trygg välfärd	15
5. Planering för nämndens resurser	17
5.1 Ekonomi	17
6 Planering för övriga åtaganden.....	21
6.1 Kommunövergripande åtaganden.....	21
6.2 Programgemensamma uppdrag och förhållningssätt.....	22
Bilaga 1 Fem år i sammandrag	23
Bilaga 2 Driftsnämndens organisation.....	24
Bilaga 3 Styrning, uppföljning och utveckling.....	24
Bilaga 4 Kompletterande indikatorer	24
Bilaga 5 Begreppsförklaringar.....	25

1. Förslag till beslut

Miljönämndens verksamhetsplan med budget 2017 visar hur nämnden planerar att arbeta för att kommunen ska nå sina mål och utvecklas till att bli Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad.

Nämnden medverkar inte minst i sitt verksamhetsuppdrag, att utföra prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet och prövning och kontroll inom livsmedelsområdet, till att säkra och utveckla en hållbar, växande kommun.

Örebro kommun växer snabbt, med cirka 2 000 personer per år och beräknas ha nått och passerat 150 000 invånare innan år 2020. Demografin skiftar, med en minskad andel personer i arbetsför ålder, vilket ställer höga krav på kommunens effektivitet. Miljönämnden värdesätter internt och externt samarbete och digitala lösningar högt för att möta dessa krav.

Det är viktigt att Miljönämnden verkar för en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling. Genus- och barnperspektiven finns närvarande i allt.

Örebro kommun och Miljönämnden ska vara en attraktiv arbetsplats, fri från alla sorters diskriminering. Medarbetarna utgör en viktig resurs och är de som oftast kommer i kontakt med nämndens målgrupper. Servicen till och en välfungerande dialog med målgrupperna är avgörande för att nämnden ska lyckas med sina uppdrag och åtaganden. Nämnden strävar ständigt efter att förbättra sin verksamhet genom att tillvarata och stärka medarbetarnas kompetens, trygghet och engagemang samt utveckla metoder och verktyg som förenklar för medarbetarna att utföra sina uppdrag. Detta leder ökad effektivitet i verksamheten och till förbättrad service till målgrupperna, vilket skapar en enklare vardag för dem och för Örebros invånare.

Miljönämnden prognostiserar ett överskott för 2016 och går därmed in i 2017 med ett bra ekonomiskt utgångsläge.

Förvaltningens förslag till Miljönämnden

1. Verksamhetsplan med budget 2017 för Miljönämnden fastställs.
2. Verksamhetsplan med budget 2017 överlämnas till Programnämnd samhällsbyggnad för kännedom.

2 Driftnämndens planering

2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden

Genom Kommunfullmäktige har Miljönämnden fått i uppdrag att utföra prövning, tillsyn och kontroll enligt bland annat miljöbalken och livsmedelslagstiftningen. Uppdraget är speciellt till sin natur eftersom Miljönämnden agerar med stöd av lag såväl inom som utom den kommunala organisationen.

Engagerade medarbetare i en kunskapsintensiv verksamhet

I en kunskapsintensiv verksamhet är medarbetarna den enskilt största tillgången. Miljönämndens medarbetare är kunniga och engagerade i sitt uppdrag. Den samlade kunskapen inom organisationen håller en hög nivå. Miljönämnden förväntar sig att alla medarbetare agerar professionellt och med ett gott bemötande. Att leverera service på hög nivå och att fatta rättssäkra beslut har sedan länge varit en ambition. Att Miljönämnden är på rätt väg stärks genom de höga resultat som nöjd-kund-indexets värden visar på.

Samarbete för att ta kliv framåt

Genom samarbeten kan verksamheter komma långt i sin gemensamma strävan att Örebro ska bli Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad. Miljönämnden samverkar med andra verksamheter på flera olika sätt och kan därigenom lyfta in miljöperspektivet och bistå med kompetens som är välbehövad inom många områden. Miljönämnden kan också få värdefulla synpunkter från andra verksamheter, vilket ökar medarbetarnas förståelse för varandras arbetssituation och uppdrag. Miljönämndens verksamhet arbetar därför aktivt med att skapa nya samarbeten och förbättra befintliga.

Förutseende personalplanering

Miljönämnden har under flertalet år genererat ett överskott som framförallt kommer från det glapp i lönekostnader som uppkommer i och med att medarbetare går vidare till nya jobb. Glappet innebär också att medarbetarna behöver täcka upp innan nya medarbetare är på plats. En uttalad ambition sedan 2015 är att bedriva en förutseende personalplanering för att brygga över de konsekvenser som uppstår i samband med att medarbetare slutar och nya kommer till. Vår tro är att en förutseende personalplanering bidrar i stor utsträckning till att maximera de goda effekterna av Miljönämndens uppdrag.

2.2 Verksamhetsåret 2017

***Vatten* som tema för tillsyn och kontroll**

Under 2017 ska Miljönämnden rikta in sig extra på projekt, tillsyn och kontroll inom temat *Vatten*. Inom kommunen planeras många projekt och aktiviteter inom området, däribland att vattenförsörjningen ska säkras genom byggandet av ett nytt vattentorn. Miljönämnden arbetar å sin sida löpande inom sitt tillsynsuppdrag med att säkerställa rent dricksvatten och avloppsvatten. Arbetet i kommunen som syftar till att förbättra Svartåns vattenkvalitet fortsätter. Där

deltar Miljönämnden bland annat genom att utföra provtagningar i Svartån. Under 2017 ska Miljönämnden kontrollera dricksvattenanläggningar inom ramen för det nationella projektet *Granskning av undersökningsprogram på vattenverk*. Inom avloppstillsynen har tidigare endast enskilda avlopp vars status varit okänd för kommunen inspekterats, men under 2017 ska denna tillsyn kompletteras med tillsyn av enskilda avlopp som har fått tillstånd. Det räcker inte att en gång ha fått sitt enskilda avlopp godkänt, då vattenkvaliteten påverkas av hur väl avloppen underhålls. Vidare ska delar av förvaltningen rikta in sig extra mycket på Lillån under året.

Skolor och förskolor ur Miljönämndens perspektiv

Miljönämnden ansvarar för tillsyn av förskolors och skolors vistelsemiljö, samt för kontroll av skolkök. Tillsynen av skolorna ska under 2017 breddas genom att involvera elevråden. Förhoppningen är att det barnrättsperspektiv som eleverna genom sitt inflytande kan bidra med ska leda till att olägenheter som eleverna upplever framkommer på ett tydligare sätt i tillsynen.

Inför år 2017 har representanter från Miljökontoret, Futurum, Stadsbyggnad och Lokalförsörjningsavdelningen gått en utbildning i Stockholm om förskolors och skolors utemiljöer. Målet med att delta i utbildningen har varit att under 2017 förbättra samarbetet mellan aktörerna och att ta fram gemensamma riktlinjer för utemiljöers utrymme och utformning, vilket är en högst aktuell fråga i dagens växande Örebro. För att kunna navigera mot snabba beslutsvägar kommer samarbetet inom programområdet att behöva intensifieras ytterligare.

Bostadstillsyn

Den egeninitierade bostadstillsyn som nämnden införde för ett år sedan, har varit framgångsrik under 2016 och fortsätter därför i ökad omfattning under 2017. Tillsynen av hyreshus har tidigare varit helt och hållet klagomålsstyrd, vilket innebär att vissa bostadsområden har varit underrepresenterade, trots ett högt antal hyresrätter. Då förvaltningen reflekterade över detta, anades den ojämna klagomålsfördelningen ha andra orsaker än att behovet såg olika ut i olika områden. En tanke var att det kanske snarare rörde sig om att boende i vissa områden saknade kunskap om sina rättigheter som hyresgäst och om hyresvärdens skyldigheter. Den egeninitierade bostadstillsynen har dels bidragit till att hyresgäster har informerats om dessa rättigheter och skyldigheter, dels bidragit till positiva möten mellan boende och myndighetspersoner.

Digitalisering

Den uppdatering av ärendehanteringssystem, från Ecos till Ecos 2, som skulle ha genomförts under 2016, har påbörjats men fördröjts något. Tidsplanen är nu att den ska bli klar under första halvan av 2017. Övergången innebär ett intensivt arbete för alla inblandade, men skapar på sikt förutsättningar för bättre service till Örebros invånare och företagare. Uppdateringen väntas leda till en effektivare och helt digital ärendehantering, vilket innebär att medarbetare måste förändra sitt arbetssätt. Passande nog inleds samtidigt ett arbete för att införa ett aktivitetsbaserat arbetssätt i kommunen.

Miljönämnden arbetar löpande, för att förbättra servicen till invånarna och för att

hela kedjan ska bli digital, med att tillgängliggöra blanketter på hemsidan och utveckla e-tjänster. Nu när det görs en satsning i hela kommunen för att få fart på digitaliseringen, ska Miljönämnden se över vilka möjligheter som finns för att få del av satsningen.

Effektivisering

Det effektiviseringsuppdrag som har tilldelats Miljönämnden, om att sänka sina nettokostnader med 81 tkr, hanteras framförallt genom ökade avgifter.

2.3 Framåtblick för mandatperioden

Nya lagar och lagförslag att förhålla sig till

Tobakslagstiftningen står inför en förändring som börjar gälla 2018.

Förändringen kommer att innebära att tobaksförsäljning går från att vara anmälningspliktig till att bli tillståndspliktig likt serveringstillstånden. Frågan om vilken nämnd som bäst bedriver denna typ av tillsyn behöver samordnas. Ska kontrollansvaret behållas hos Miljönämnden kommer det sannolikt att innebära förändringar i personalbehovet.

Den EU-förordning om offentlig kontroll som har nämnts i tidigare verksamhetsplaner, diskuteras fortfarande i Europeiska rådet. Enligt förslaget kommer kontroll av mindre livsmedelsanläggningar att behöva finansieras via skattemedel, istället för att som idag finansieras genom avgifter. För Miljönämnden skulle detta leda till en intäktsminskning på cirka fyra miljoner kronor årligen.

En hållbar växande stad

En ökning av antalet invånare med cirka 1 500–2 000 personer årligen, ställer höga krav på Miljönämndens verksamhet. Samtidigt skiftar demografin till att det blir en större andel barn och äldre, som ska försörjas av en minskande andel individer i arbetsför ålder. De kommande åren väntas den största utbyggnaden av förskolor, skolor och omsorgsboenden sedan 1960-talet. Miljönämnden påverkas på flera olika sätt av detta. Utbyggnaden och förtätningen av stad och landsbygd innebär en ökad planläggning generellt och en ökning av antalet planlagda förorenade områden, vilket medför ett ökat tryck på och ansvar för Miljönämnden i sin roll som tillsynsmyndighet över förorenade områden. Skiftningen i demografin och ett ökat invånarantal innebär ett behov av fler skolor, förskolor, omsorgsboenden, restauranger, livsmedelsbutiker med mera, vilket medför att antalet verksamheter som omfattas av Miljönämndens tillsyn och kontroll ökar. En fungerande tillsyns- och kontrollverksamhet är av stor vikt för att Örebro ska kunna växa på ett hållbart sätt, idag och i framtiden.

Ny taxa

Naturvårdsverket har på uppdrag av regeringen sett över miljöprövningsförordningen och de prövningsnivåer som den omfattar. Förslaget från Naturvårdsverket innebär att en del verksamheter kommer att få nya prövningsnivåer, vilket kan påverka Miljönämndens tillsynsintervall av olika verksamheter. Miljöprövningsförordningen utgör grunden av den taxa som styr Miljönämndens verksamhet, vilket innebär att Miljönämnden inte bör se över sin

taxa förrän det styrande regelverket är fastlagt. Då detta förväntas ske någon gång under 2017, kan en ny taxa för verksamheten tidigast antas under 2018.

Tillsyn och kontroll bidrar till att nå målet

Tack vare att Örebro växer ökar också behovet av en aktiv miljönämnd. Tillsyn och kontroll behövs för att åstadkomma säker matproduktion, goda boendemiljöer, goda miljöer för barn och ungdomar samt minimerade utsläpp till omkringliggande miljöer. Tillsammans med de andra nämnderna bidrar Miljönämnden till att Örebro ska bli Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad.

3 Reglemente och styrregler

3.1 Uppdrag enligt reglemente

Miljönämnden ansvarar för prövning och tillsyn för kommunens räkning enligt miljöbalken och föreskrifter vad gäller miljö- och hälsoskyddsområdet men med vissa undantag. Nämnden har också ansvar för den prövning och kontroll som ankommer kommunen enligt livsmedelslagen och föreskrifter och enligt tobakslagen, handläggning enligt smittskyddslagen, tillsyn och övriga åligganden enligt alkohollagen för den som bedriver anmälningsskyldig servering eller detaljhandel med öl samt kontroll enligt lagen om detaljhandel med vissa receptfria läkemedel. Nämnden ansvarar även för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer. Vidare ansvarar nämnden för planering där miljö- och hälsoskyddsfrågor eller andra frågor inom nämndens ansvarsområde berörs, samt för att följa utvecklingen inom ansvarsområdet och därvid utarbeta påkallade förslag.

Miljönämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt ansvarsområde. Vidare ska nämnden utifrån de tre dimensionerna ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart, arbeta för en långsiktigt hållbar utveckling i kommunen.

Nämnden har rätt att på egen hand eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden där detta följer av lag eller annan författning, eller av Kommunfullmäktiges beslut.

Miljönämnden har rapporteringsskyldighet till såväl programnämnd som Kommunfullmäktige och ska samverka med bland andra programnämnden och lämna de uppgifter som behövs för att programnämnden ska kunna fullgöra sina uppgifter. Nämnden ska se till att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt, i enlighet med styrdokument, givna förutsättningar med mera samt att den interna kontrollen är tillräcklig.

3.2 Driftnämndens egna styrregler

Miljöchefen har det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs inom tilldelad budgetram och enligt de mål och riktlinjer som Miljönämnden har fastställt. Enhetscheferna har motsvarande ansvar inom sina respektive ansvarsområden.

Chefer med ekonomiskt ansvar ska vid anad budgetavvikelse vidta åtgärder för att säkerställa att tilldelad budgetram hålls. Anas budgetavvikelse trots planerade och vidtagna åtgärder ska detta snarast rapporteras till miljöchef eller nämnd. Utöver delårsrapporter och årsberättelse lämnar förvaltningen ekonomisk rapport om aktuellt utfall i förhållande till budget vid nämndens sammanträden.

4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling

Miljönämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och god ekonomisk hushållning. Verksamhetsutvecklingen ska utföras med den värdegrund och de principer som *Övergripande strategier och budget* förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs i grunduppdraget och uppnås om kommunen utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också god planering av varje nämnds resurser.

Läsanvisning

Här sammanfattas de åtaganden nämnden har för att bidra till utveckling och resultat inom Kommunfullmäktiges strategiska områden (grön markering) med fastställda mål (blå markering). Driftnämndens uppdrag utgår från reglementet för nämndens grunduppdrag och programplan för planeringsåret. För varje mål (blå markering) anges indikatorer, som signalerar i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag. Angivna utvecklingsuppdrag förväntas bidra till ökad måluppfyllelse.

För varje mål anges indikatorer, som signalerar i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag. Färgerna för historiska värden betyder:

Målet uppnått, utvecklingen bidrar till helhetsresultat
Utveckling har skett, målet inte helt uppnått
Uppgift saknas, är inte aktuell, kan inte bedömas
Mer behöver göras för utveckling i rätt riktning

4.1 Hållbar tillväxt

Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar i dag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerade vardag. (Ur ÖSB 2017)

Mål: Örebro ska ha ett positivt näringslivsklimat där Örebro kommun underlättar att starta, utveckla och etablera företag

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Slutföra revideringen av översiktsplanen	Programnämnden ansvarar för revideringen.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftnämnd

Mål: Örebro kommun ska vara en ekologiskt hållbar kommun

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
DN	Andel genomförda krogrundor enligt plan för kontroll av buller på uteserveringar, procent	–	–	100
DN	Andel inspektioner av skolor där elevråd har involverats, procent	–	–	100
DN	Inventering av okända enskilda avlopp	230	450	400
DN	Andel tillsynsbesök på IED-anläggningar**, procent	–	–	100

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Koppla samman energi- och klimatrådgivningen med miljötillsynen för att vara ett stöd till företagen för att energieffektivisera och minska klimatbelastningen	Med stöd av miljöbalken finns möjlighet för Miljönämnden att utföra energitillsyn hos företag. Genom att rådgivare finns med vid tillsynen, ges erbjudande om stöd i energieffektiviseringen, vilket ökar chanserna för företagen att lyckas minska sin klimatbelastning. Detta kan företagarna vinna ekonomiskt på, samtidigt som alla kan vinna på att klimatbelastningen minskar.
DN	Nämnden ska erbjuda företag att miljödiplomera sig	Ett miljödiplomerat företag arbetar aktivt för att visa miljöhänsyn och för att minska sin klimatbelastning, vilket leder till ekologisk hållbarhet. Företagen kan dessutom tjäna på det ur ett ekonomiskt perspektiv, beroende på vilka krav som konsumenterna ställer på företagen.
DN	Involvera elevråden i tillsynen av skolor	Genom att involvera elevråden kommer barnrättsperspektivet in i tillsynen. Elevrådets delaktighet förväntas också bidra till att olägenheter som eleverna upplever framkommer på ett tydligare sätt i tillsynen.
DN	Ta fram en tillsynsplan för alla IED-anläggningar** och bedriva tillsyn i enlighet med denna	Genom att ta fram ett separat tillsynsplan förväntas uppföljningen av tillsynen på dessa anläggningar bli tydligare.
DN	Ta fram ett effektivt arbetssätt för tillsyn av enskilda avlopp som har befintligt tillstånd	Tillsynen av enskilda avlopp har hittills bestått i tillsyn av okända enskilda avlopp. Det finns även ett löpande behov av tillsyn av godkända avloppsanläggningar som kräver regelbundet underhåll i form av kemikalietillsatser. Om dessa avlopp missköts kan det leda till att förorenat avloppsvatten släpps ut. Under 2017 ska ett arbetssätt tas fram för tillsyn av dessa avloppsanläggningar.
DN	Miljönämndens verksamhet ska fokuseras på temat <i>Vatten</i>	Fokuseringen innebär ett deltagande i och kontroller enligt det nationella projektet <i>Granskning av undersökningsprogram på vattenverk</i> , avloppsinventering och tillsyn av godkända avlopp, reningsverk, lantbruk, vattenverk och snödeponier, samt provtagning i Svartån. En av enheterna ska inom temat rikta in sig på Lillån. Effekterna av att arbeta inom temat <i>Vatten</i> väntas bli att vattenkvaliteten förbättras.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

***) Anläggningar som omfattas av industriutsläppsdirektivet (Industrial Emissions Directive, IED)

Mål: Det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen, och utbudet av e-tjänster ska öka

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
PN	Nöjd-kund-index (SKL Insikten), företagarnas nöjdhet med kommunens service- och myndighetsutövning**	77	Delårsutfall	>70
	– kvinnor	80	83	>70
	– män	75	71	>70
PN	Servicegaranti: Anmälan om installation av värmepumpsanläggning, andel uppfyllda i procent	98	95	90–100
PN	Servicegaranti: Ansökan om tillstånd för enskild avloppsanläggning, andel uppfyllda i procent	90	94	90–100
PN	Servicegaranti: Kontrollbesök inom två månader, andel uppfyllda i procent	90	94	90–100

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
Hela mandatperioden		
PN	Utöka antalet e-tjänster	Målet är att i allt större utsträckning ha helt digitala kedjor och att uppmuntra användningen e-tjänster.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

***) Nöjd-kund-index togs tidigare fram av Stockholm Business Alliance. Samma metod har använts, oavsett utförare.

Mål: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
PN	Andel enheter med HME-värde på minst 78, procent (nytt mått)**	–	75	Behålla
PN	Anställningstrygghetsindex (nytt mått)***	89,9	96,1	Behålla
	– kvinnor	95,8	94,8	
	– män	90,8	100	
PN	Andel chefer med 10–30 medarbetare, procent (nytt mått)	–	67	Behålla
	– kvinnor	–	100	
	– män	–	50	

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
Hela mandatperioden		
PN	Bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete utifrån samtliga diskrimineringsgrunder (JID-planen****)	En god arbetsmiljö som förutsättningen för ett gott arbete och god produktivitet genom färre konflikter och trakasserier, minskad sjukfrånvaro, jämnare könsfördelning och mångfald bland medarbetare vilket också leder till en attraktivare arbetsplats.
DN	Arbeta med systematiskt arbetsmiljöarbete	Under 2017 genomförs en satsning på att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet. Detta väntas leda till förbättrad arbetshälsa och ökad produktivitet.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

***) Ett hållbart medarbetarengagemang på 78 är snittet för riket.

****) Indexet består av andel timavlönade årsarbetare av totalt antal årsarbetare, antal timavlönade personer genom antal timavlönade årsarbetare, andel tillsvidareanställda personer av antal månadsavlönade personer och andel personer med heltidsanställning av antal månadsavlönade personer. Då indexet inte har kunnat hantera så låga tal som dem som har uppkommit i delindex 2 (antal timavlönade personer genom antal timavlönade årsarbetare), i och med att nämnden knappt har timavlönade personer eller årsarbetare, har detta delindex fått högsta möjliga värde (25).

*****) Jämställdhets- och ickediskrimineringsplanen

Mål: Örebro kommun ska nyttja sina lokaler på ett effektivt sätt

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Bidra i arbetet med att ta fram en lokalförsörjningsplan	Det är viktigt att lyfta upp vilka behov som finns nu och i framtiden för verksamheterna och att behoven tydligt kommuniceras i lokalförsörjningsplanen och i investeringsprogrammet.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar

I avsnittet ingår indikatorer och utvecklingsuppdrag rörande ekonomi och IT-utveckling. En mer ingående redovisning av budgeten finns i kapitel 5.

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
PN	Ramavvikelse (mnkr)	+2,3	+2,3	0,0
PN	Avgiftsfinansieringsgrad, procent	51	48	50
DN	Andel planerade och fakturerade kontrolltimmar som genomförs under året, procent (Livsmedel)	–	85	100

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
DN	Övergå till digital ärendehantering	Den övergång till en digital ärendehantering, som ska ske under 2017 genom uppdatering av ärendehanteringssystem, samtidigt som medarbetarna involveras i projektet att införa ett aktivitetsbaserat arbetssätt, väntas leda till effektivare handläggning, bättre och effektivare service till invånare och företagare och möjligen även lägre driftkostnader.
Hela mandatperioden		
PN	Säkra den ekonomiska prognosen och utveckla fler ekonomiska nyckeltal	Som en del i programområdets kvalitetsarbete för att säkra god ekonomisk hushållning.
DN	Livsmedelsenhetsens kontrollskuld ska minska med 20 procent per år, till dess att den ligger i linje med kontrollplanens ambitionsnivå	Kontrollskulden utgörs av de avgifter som företagen har betalat in, men ännu inte fått någon kontroll för. Skulden ska aldrig försvinna, eftersom företag ska kunna betala en mindre summa varje år för att sedan, när de har betalat tillräckligt mycket, få en längre kontroll än annars vore möjlig om den skulle utföras varje år. Skulden får dock inte vara så pass hög att företag betalar för tillsyn som aldrig blir av. Genom att stadigt minska skulden till dess att den når en bra nivå, förväntas Miljönämndens ekonomi stabiliseras och relationen till företagarna förbättras.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.2 Människors egenmakt

En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter. (Ur ÖSB 2017)

Mål: Medborgarnas möjlighet till inflytande och påverkan inför politiska beslut ska vara god

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Arbeta för ökat medborgarinflytande och om tillämpligt utse område/områden för medborgardialog och utföra dessa	Miljönämnden ska inom ramen för tillsyn av skolor involvera elevråden, vilket ämnar öka elevernas påverkansmöjligheter. Samtidigt väntas kvaliteten av tillsynen bli bättre, då ett barnrättsperspektiv tillförs och eleverna kan lyfta de olägenheter som de upplever.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: Alla ska ha tillgång till en meningsfull fritid

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
Hela mandatperioden		
PN	Fortsätta arbetet med Karlslunds framtida utveckling	Målet är att Karlslund ska bli ett självklart friluftsstråk/ utflyktsmål som örebroare (och turister) besöker för rekreation och upplevelser. Uppdraget bidrar till att stärka de västra stadsdelarna. Programnämnden ansvarar för uppdraget.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: I Örebro kommun ska alla människors lika värde och mänskliga rättigheter respekteras

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
PN	Antal genderbudgetanalyser från föregående år som lett till beslut om förändringar i verksamhet eller arbetssätt (totala antalet utförda genderbudgetanalyser) (nytt mått)	–	–	Målvärde saknas

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	I samverkan med det civila samhället bidra till arbetet med integration och mötesplatser	Medel söks hos Kulturnämnden.
Hela mandatperioden		
PN	Årligen utse område för genusanalys och genomföra denna	Målet är att säkerställa att service ges på lika villkor för kvinnor och män, flickor och pojkar. Under 2017 ska en jämställdhetsbudgetering (genderbudgetanalys) göras med stöd av HR och ekonomi. Frågan som ska besvaras är om lönesättningen påverkas av medarbetarens juridiska könstillhörighet.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.3 Barns och ungas behov

Alla barn förtjänar en bra barndom och en trygg och utvecklade skolgång. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete för att förebygga – såväl fysisk som social och psykisk – ohälsa kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor och negativ effekt på barns och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas (Ur ÖSB 2017)

Mål: Barn ska kompenseras för ojämlika uppväxtvillkor

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Bidra till arbetet med implementering av Grönstrategin	Grönstrategin och dess aktiviteter spänner över flera strategiområden. Programnämnden ansvarar för att leda uppdraget.
PN	Möjliggöra tillskapandet av fler <i>gröna skolgårdar</i>	Uppdraget handlar om att bidra till arbetet som beskrivs i direktiv för <i>Funktionsprogram för utemiljö i förskola och skola</i> , där Programnämnd barn och utbildning är ansvarig nämnd. Målet är att säkerställa goda förutsättningar för hög kvalitet på utemiljöer i pedagogiska verksamheter. Byggnadsnämnden är samordnande nämnd för uppdraget inom programområdet.

*) PN = Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN = Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.4 Trygg välfärd

Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet – då stärks hela Örebro. Örebro ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.
(Ur ÖSB 2017)

Mål: Örebro kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo, leva och verka i

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
DN	Andel genomförda tobaks- och folkölskontroller enligt plan, procent	–	100	100

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
DN	Utreda utformning och organisation av kommunens kontroll av tobaksförsäljning	Tobakslagstiftningen står inför en förändring som innebär att reglerna för försäljning mer ska likna dem för serveringstillstånd, då det kommer att krävas tillstånd för att sälja tobak. Det behöver utredas om Miljönämnden ska behålla tillsynsansvaret eller om någon annan nämnd ska ta över detta, och var ansvaret för att utfärda tillstånd ska läggas, samt om dessa två uppdrag bör läggas på en och samma nämnd eller ej. Idag finns kompetens inom

		området att utfärda tillstånd hos Socialnämnd öster, varför dessa ska involveras i utredningen. Skulle utredningen komma fram till att hela uppdraget bör läggas på Miljönämnden kommer sannolikt satsningar på rekrytering och kompetensutveckling vara nödvändiga.
DN	Bidra till att uppfylla tobaks- och folkölskontrollen enligt plan	Målet är att försäljning av folköl och tobak till underåriga ska upphöra. Länsstyrelsen har vid revision av tobaks- och folkölskontrollen gett kritik för att för få kontroller genomförs. Målet bör vara att lika många kontroller som anmälda försäljningsställen genomförs. Miljönämnden kommer att öka antalet kontroller.
Hela mandatperioden		
PN	Gemensam satsning kring trygghetsskapande åtgärder som gör att kommunens offentliga rum upplevs attraktiva, trygga och tillgängliga för alla oavsett kön och ålder	Människor skapar trygghet, vilket gör att vår upplevda trygghet stärks då vi vistas i utomhusmiljöer där andra människor rör sig. En trygg stadsmiljö skapar förutsättningar för att kvinnor, män, pojkar och flickor oavsett ålder vill vistas i det offentliga rummet. Tekniska nämnden ansvarar för uppdraget.
DN	Lika många tobaks- och folkölskontroller som det finns försäljningsanläggningar ska genomföras	Målet om att det ska genomföras lika många kontroller som det finns försäljningsställen har påförts av Länsstyrelsen, som är kontrollmyndighet för Miljönämndens tobaks- och folkölskontroll. Miljönämnden har i kortsiktig planering tagit höjd för att öka antalet kontroller. Långsiktiga satsningar kommer att behövas för att tillse den önskade kontrollmängden.

*) PN = Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN = Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

5. Planering för nämndens resurser

Miljönämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet (se kapitel 3) och god ekonomisk hushållning. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs god planering av varje nämnds resurser. I detta kapitel redogörs för resursen ekonomi. Övriga resurser (medarbetare, lokaler och IT) beskrivs under relevanta mål i kapitel 4.

5.1 Ekonomi

Kommunens budget ska vara i balans vid årets slut. När program- och driftsnämnder ser risker för ett överskridande ska åtgärder omedelbart vidtas. (Ur ÖSB 2017)

Ekonomiska styrprinciper för nämndens budgetram 2016

1. Kompensation för volymökningar

Inför 2017 finns medel (10 mnkr) avsatta inom Kommunstyrelsen för att täcka höjda driftskostnader till följd av ökade kapitalkostnader inom programområde samhällsbyggnad.

2. Kompensation för löneöversyn och indexuppräkningskrav

I driftbudgetramarna för 2017 är kompensation utlagd dels för överhäng från 2016 års löneöversyn, dels för nya generella lönenivåer från 1 april 2017.

Medel för lönepolitiska prioriteringar därutöver finns reserverade på Kommunstyrelsen. Detta motsvarar full kompensation för nu kända och bedömda löneökningar.

Kompensation för övriga indexmässiga kostnadsökningar kommer att fördelas ut när underlag finns.

3. Effektiviseringskrav

Nämndernas driftbudgetramar 2017 har reducerats med totalt 40 mnkr för det omprövningskrav som gäller för året. Reduktionen motsvarar ett effektiviseringskrav på 0,5 procent. Utöver driftsnämndernas omprövningskrav har riktade effektiviseringskrav tagits fram som bedöms generera 40 mnkr 2016 med ytterligare 40 mnkr i helårseffekt 2017.

För Miljönämnden innebär detta ett omprövningskrav på 81 tkr utöver de riktade effektiviseringsuppdragen.

4. Resultatöverföring till kommande år

Överföring av överskott sker med 20 procent och av underskott med 10 procent av resultatet, dock justeras resultatet för extraordinära intäkter och kostnader.

Verksamhetsresultaten ligger inte längre till grund för överfört ekonomiskt resultat till kommande år.

5. Övrigt

Internräntan för år 2017 är sänkt från 2,5 till 2 procent. Det interna personalomkostnadspålägget för år 2017 är oförändrat 38,73 procent.

I kapitel 4 sammanfattas planeringen för hur nämnden ska bidra till effektivitet, d.v.s. att Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar. I det här avsnittet redogör nämnden för de ekonomiska förutsättningarna under det kommande verksamhetsåret.

5.1.1 Driftnämndens samlade ekonomi

Inför 2017 <i>Belopp i tkr</i>	Budget 2016
Budget 2016	-14 911
Överfört från 2015	375
Lönekomp 2016	-163
Lönekomp 2017	-512
Räntesänkning	4
Omprövningsuppdrag	81
Nettokostnad	-15 126

Miljönämndens budget för 2017 är 15 126 tkr. I förhållande till förra året har ramen minskats med överfört resultat från 2015, räntesänkning samt ett omprövningsuppdrag. Ramen har ökat med kompensation för löneavtal 2016 och 2017. Sammantaget ökar anslaget med 215 tkr i förhållande till 2016 samtidigt som kostnaderna ökar i motsvarande grad.

I enheternas respektive personalbudget finns medel motsvarande 2016 års löneavtal. Den riktade kompensationen, 675 tkr, har lagts under ”Planeringsreserv” för fördelning till enheterna när 2016 års löneavtal är klart för Miljökontorets del.

5.1.2 Politiska prioriteringar

Miljönämnden har inte gjort några omprioriteringar av Kommunfullmäktiges eller Programnämnd samhällsbyggnads budgetbeslut.

5.1.3 Planeringsreserv för driftnämnden

Under april kommer Kommunstyrelsen att fatta beslut om hur stor del av 2016 års överskott Miljönämnden kommer att få föra med till 2017. Förvaltningen återkommer under våren med förslag på hur det ska fördelas mellan verksamhet och planeringsreserv.

5.1.4 Effektiviseringskrav

Uppdraget att sänka nämndens nettokostnader med 81 tkr hanteras framförallt genom ökade avgifter. Utöver detta har nämnden inga riktade effektiviseringskrav.

5.1.5 Enheternas budgetramar

Nämnd	2016 Budget	2016 Prognos	2017 Budget
5A Personalkostnader	-570	-665	-570
5B Övriga personalomkostnader	-70	-15	-70
6B Köp IT-tjänster och program	-65	-88	-65
Planeringsreserv	-300	-200	-675
Netto	-1 005	-968	-1 380

I planeringsreserven har nämnden avsatt medel för 2017 års löneavtal för senare fördelning till enheterna.

Miljödiplomering	2016 Budget	Prognos Helår	Budget 2017
3A Avgifter	150	235	300
Summa Intäkter	150	235	300
5B Övriga personalomkostnader	-10	-25	-17
7D Övriga kostnader	-40	-60	-283
Summa Kostnader	-50	-85	-300
Netto	100	150	0

Ledning	2016 Budget	2016 Prognos	2017 Budget
3A Avgifter	1 185	0	0
3J Övriga intäkter	0	0	219
Summa Intäkter	1 185	0	219
4J Kapitalkostnader	-260	-260	-222
4O Övrigt material	-320	-320	-282
4P Entreprenader	-180	-180	-185
5A Personalkostnader	-4 174	-2 974	-2 941
5B Övriga personalomkostnader	-355	-680	-1 257
6A Lokalhyror	-1 073	-1 125	-1 120
6B Köp IT-tjänster och program	-500	-200	-690
6C Konsulttjänster	-20	-50	-50
6D Övriga kostnader	-805	-130	-45
6E Bränsle, energi och vatten	0	0	-30
6F Hyra bilar och maskiner	-360	-310	-300
6G Övriga tjänster	-260	-260	-310
6H Telefoni	-120	-136	-120
Summa Kostnader	-8 427	-6 625	-7 552
Netto	-7 242	-6 625	-7 333

Under ”Övriga personalomkostnader” och ”Köp IT-tjänster och program” har nämnden avsatt medel för kostnader i samband med kommande konvertering av dess ärendehanteringssystem.

Livsmedel		2016 Budget	2016 Prognos	2017 Budget
3A	Avgifter	4 165	4 836	4 057
Summa Intäkter		4 165	4 836	4 057
4P	Entreprenader	-20	-20	-20
5A	Personalkostnader	-5 427	-4 735	-4 736
5B	Övriga personalomkostnader	-110	-110	-111
7D	Övriga kostnader	0	0	-24
Summa Kostnader		-5 557	-4 865	-4 891
Netto		-1 392	-29	-834

Hälsoskydd		2016 Budget	2016 Prognos	2017 Budget
3A	Avgifter	3 820	4 222	4 570
3J	Övriga intäkter	200	0	0
Summa Intäkter		4 020	4 222	4 570
4P	Entreprenader	0	0	-20
5A	Personalkostnader	-6 119	-6 600	-6 910
5B	Övriga personalomkostnader	-261	-266	-140
7D	Övriga kostnader	-10	-56	-10
Summa Kostnader		-6 390	-6 912	-7 080
Netto		-2 370	-2 690	-2 510

Miljöskydd		2016 Budget	2016 Prognos	2017 Budget
3A	Avgifter	5 670	6 230	5 680
Summa Intäkter		5 670	6 230	5 680
4P	Entreprenader	-60	-40	-40
5A	Personalkostnader	-8 452	-8 452	-8 522
5B	Övriga personalomkostnader	-160	-160	-162
7D	Övriga kostnader	0	-37	-25
Summa Kostnader		-8 672	-8 689	-8 749
Netto		-3 002	-2 459	-3 069

Det rekryterades inte i önskad takt under 2016, varför Livsmedelsenheten inte klarade att fullt ut utföra sin planerade kontroll. Därför har delar av inbetalade intäkter förts över till 2017. Enheten kommer att beta av den skulden i början av året.

5.1.6 Investeringar

Programnämnd samhällsbyggnad har i sin ekonomiska plan avsatt investeringsutrymme för inköp av redskap och övriga inventarier. Dessa kommer att fördelas ut till nämnderna i början av 2017. Kapitalkostnadsökningarna för dessa ska finansieras inom respektive verksamhets driftbudget.

6 Planering för övriga åtaganden

6.1 Kommunövergripande åtaganden

Örebro kommun blir en hållbar kommun, ur ett socialt, ett ekologiskt och ett ekonomiskt perspektiv, först när samtliga nämnder tar hänsyn till politiskt beslutade förhållningssätt och låter dem genomsyra den ordinarie verksamheten. Nedan följer de kommungemensamt prioriterade åtaganden som nämnden har för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart.

Dessa åtaganden kommer följas upp i delår 2 och årsberättelsen dels genom att nämnden genom en markering får visa om arbetet med åtagandet fungerar bra, kommer utvecklas eller om nämnden behöver stöd, dels i resultatdialoger.

Åtagande
Klimatstrategi: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt strategin
Giftfri miljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i Strategin Giftfritt Örebro utförs
Barnfattigdom: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Handlingsplan mot Barnfattigdom utförs
Våld i nära relationer: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Handlingsplan mot våld i nära relationer utförs
Jämställdhet: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Strategi för ett jämställt Örebro utförs
HBTQ: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Handlingsplan för HBTQ-frågor utförs
JID: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs inom jämställdhets- och ickediskrimineringsfrågor inom organisationen och att de åtgärder som fastställts i Jämställdhets- och ickediskrimineringsplan utförs
Nämndens ansvarar för att människor som idag står långt från arbetsmarknaden ska erbjudas utvecklingsmöjligheter
Nämnden ansvarar för att säkerställa att samverkan sker med det civila samhället
Nämnden ansvarar för att årligen genomföra tillsyn genom tillsynsplan och tillsynsrapport
Nämnden ansvarar för att bidra till det förvaltningsövergripande arbetet med sociala investeringar
Nämnden ansvarar för att vid tillämpligt enskilt, och/eller tillsammans med andra nämnder, söka externa medel för verksamhetens utveckling

6.2 Programgemensamma uppdrag och förhållningssätt

Åtagande	Kommentarer och förväntade effekter
Alla nämnder inom programområde Samhällsbyggnad ska under 2017 bidra till att nya idéer för mötesplatser prövas i anslutning till nämndens ordinarie verksamhet och pröva om den egna verksamheten kan vara en utgångspunkt för dialog med örebroarna i exempelvis en ”pop-upyta” i stadskärnan	Förvaltningen ska göra sig synlig runtom i kommunen, i samband med aktiviteter som samlar många människor, och sprida information som syftar till att öka kunskapen hos invånarna. Frågor som kan tas upp är exempelvis nedskräpning och skadedjur (råttor) då samverkan kan ske med Tekniska förvaltningen. För att nå alla invånare ska tolkar finnas på plats.

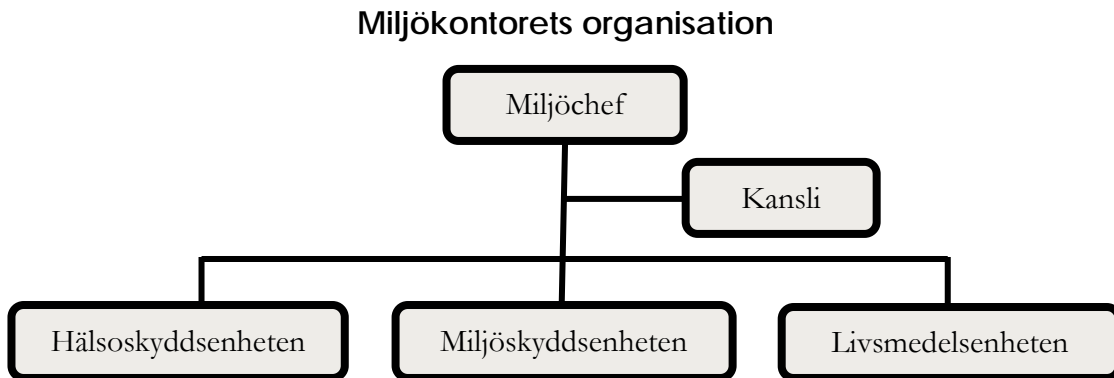
Bilagor

Bilaga 1 Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	2013	2014	2015	Prognos 2016	Bedömning 2017
Befolkning					
Totalt antal invånare, Örebro kommun	140 599	142 618	144 200	146 104	148 049
– kvinnor	71 467	72 400	73 162	74 017	74 908
– män	69 132	70 218	71 038	72 087	73 141
Anställda					
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	35	38	44,9	49	49
– kvinnor	24	31	34,0	35	
– män	11	7	10,9	14	
Antal visstidsanställda, årsarbetare	4	6	1	3	1
– kvinnor	4	4	0	3	
– män	0	2	1	0	
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden	3,4	2,7	8,9	Minska	–
– kvinnor	4,0	3,2	8,8		
– män	2,0	1,4	9,1		
Korttidssjukfrånvaro	8,5	4,6	6,3	6,2	–
– kvinnor	9,3	5,2	6,9	6,7	
– män	6,4	2,9	3,9	4,2	
Långtidssjukfrånvaro	15,1	35,6	49,4	67,4	Minska
– kvinnor	18,0	41,2	43,4	60,4	
– män	0	0,0	69,0	84,7	
Organisationsutveckling					
Antal intraprenader	0	0	0	0	0
Antal entreprenader <hela enheter>	0	0	0	0	0
Hälsoskydds enheten, antal					
Värmepumpsärenden	281	229	482	300	250
Klagomålsärenden	91	107	104	110	110
Bullerärenden	43	44	32	50*	–
Godkända avlopp	–	–	–	2 700	3 000
Tillstånd för avloppsanläggningar	223	233	336	300	–
Livsmedelsenheten, antal					
Klagomålsärenden, inkl. matförgiftn.	–	–	–	65	65
Riskklassade livsmedelsobjekt	1 061	1 100	1 062	1 080	1 090
Kontrollbesök, fasta objekt	1 165	1 024	902	800	1 000
Tillsynsbesök, folkölsobjekt	30	23	28	26	50
Tillsynsbesök, tobaksobjekt	46	61	46	65	80
Kontrollbesök, receptfria läkemedel	32	28	26	22	22
Anmälan om registrering	203	188	154	150	160
Miljöskydds enheten, antal					
Klagomålsärenden	54	67	68	100	100
Tillsynsbesök, A-objekt	3	3	3	3	3
Tillsynsbesök, B-objekt	40	34	37	39	39
Tillsynsbesök, C-objekt	50	40	36	50	50
Tillsynsbesök, U-objekt	204	196	194	200	200

* Siffrorna för bullerärenden visar antal objekt. Att det har skett en ökning av klagomål på ett och samma objekt syns därför inte i denna statistik.

Bilaga 2 Driftnämndens organisation

Bilaga 3 Styrning, uppföljning och utveckling

Processen för styrning och uppföljning ska stödja verksamheternas arbete med att nyttja resurserna effektivt och tillhandahålla tjänster med god kvalitet.

Örebro kommuns huvudsakliga uppdrag är att erbjuda välfärd, service och tjänster av hög kvalitet till kommunens invånare, i livets olika skeden. Ett annat viktigt uppdrag är att ha en ledande roll i arbetet med att utveckla Örebro och Örebroregionen i samverkan med andra aktörer – kort sagt att stärka kommunens varumärke för att understödja tillväxt, ökad sysselsättning och därmed en starkt välfärd. För att lyckas med detta krävs en god styrning av verksamheten.

Styrningen sker utifrån fyra strategiska områden. Till respektive strategi knyts en rad målområden och mål som gäller för perioden 2015–2018. Varje år ska målen mätas av mot de, av kommunfullmäktige beslutade, indikatorerna. (Ur ÖSB 2017)

Bilaga 4 Kompletterande indikatorer

Kompletterande indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
Andel minskad fosforbelastning från enskilda avlopp av det totala målvärdet enligt vattenplanen, procent	34	36	40
Andel gödselvårdsanläggningar som har kontrollerats under året och som uppfyller lagstiftningens krav, procent (nytt mått)	–	–	100
Andel besökta tillståndspliktiga (A- och B-) anläggningar enligt plan, procent	93	100	100
Andel besökta anmälningspliktiga (C-) anläggningar enligt plan, procent	97	100	100

Andel kontrollerade livsmedelsverksamheter enligt kontrollplan, procent	93,1	95	100
Andel levererad kontrolltid av fakturerad kontrolltid, procent	90	97	100
Minskning av kontrollskuld från föregående år, procent	–	3	20
Andel anläggningar som fått ett kontrollbesök de senaste tre åren, procent	–	99	100
Andel genomförda läkemedelskontroller enligt plan, procent	100	100	100
Andel genomförda folkölskontroller enligt plan, procent	100	>100	100
Andel genomförda tobakskontroller enligt plan, procent	100	>100	100

Bilaga 5 Begreppsförklaringar

Det civila samhället: Med det civila samhället avses en arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor organiserar sig och agerar tillsammans i gemensamma intressen. I området ingår allt från nätverk, ideella föreningar till registrerade trossamfund med mera.¹

Genderbudget eller jämställdhetsbudgetering: En metod för att synliggöra effekterna för kvinnor och män av offentliga budgetar. En analys av ett avgränsat område, som kan leda till förändringar i budgetering av offentliga medel.

Indikatorer: Ett nyckeltal, mätetal eller en redovisning, som har ett målvärde utifrån kommunens styrmodell och som regelbundet följs upp.

Intraprenader: En kommunalt avgränsad verksamhet, t.ex. en skola, som bedrivs med särskilda överenskommelser som ger lite friare villkor än i den ordinarie kommunala regin.

Medborgardialog: Möten mellan politiker och invånare inför förändringar av delar av kommunen.

Servicegarantier: Utfästelser som kommunen gjort om vilken kvalitetsnivå dess tjänster ska ha. Det finns generella servicegarantier som gäller alla verksamheter och servicegarantier som är specifika för en verksamhet.

¹ Definition tagen från Regeringskansliets hemsida, <http://www.regeringen.se/regeringens-politik/civila-samhallet/> (2016-11-16)